
Plenarhandling

A8-0223/2017

13.6.2017

BETÄNKANDE

om begäran om upphävande av Marine Le Pens immunitet
(2017/2021(IMM))

Utskottet för rättsliga frågor

Föredragande: Sajjad Karim

INNEHÅLL

	Sida
FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS BESLUT	3
MOTIVERING.....	6
INFORMATION OM ANTAGANDET I DET ANSVARIGA UTSKOTTET	12

FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS BESLUT

om begäran om upphävande av Marine Le Pens immunitet (2017/2021(IMM))

Europaparlamentet fattar detta beslut

- med beaktande av den begäran om upphävande av Marine Le Pens immunitet som översändes den 9 december 2016 av Pascal Guinot, allmän åklagare vid appellationsdomstolen i Aix-en-Provence, och som tillkännagavs i kammaren den 19 januari 2017,
- efter att ha inbjudit Marine Le Pen att höras den 29 maj och 12 juni 2017, i enlighet med artikel 9.6 i arbetsordningen,
- med beaktande av artiklarna 8 och 9 i protokoll nr 7 om Europeiska unionens immunitet och privilegier och artikel 6.2 i akten av den 20 september 1976 om allmänna direkta val av ledamöter av Europaparlamentet,
- med beaktande av Europeiska unionens domstols domar av den 12 maj 1964, 10 juli 1986, 15 och 21 oktober 2008, 19 mars 2010, 6 september 2011 och 17 januari 2013¹,
- med beaktande av artiklarna 23.1, 29.1, 30 och 31.1 i akten av den 29 juli 1981 samt artikel 93-2 och 93-3 i akten av den 29 juli 1982,
- med beaktande av artiklarna 5.2, 6.1 och 9 i arbetsordningen,
- med beaktande av betänkandet från utskottet för rättsliga frågor (A8-0223/2017), och av följande skäl:
  - A. Den allmänne åklagaren vid appellationsdomstolen har begärt att den parlamentariska immuniteten för en ledamot av Europaparlamentet, Marine Le Pen, ska upphävas med anledning av rättsliga åtgärder till följd av ett påstått brott.
  - B. Enligt artikel 8 i protokoll nr 7 om Europeiska unionens immunitet och privilegier får Europaparlamentets ledamöter inte förhöras, kvarhållas eller lagföras på grund av yttranden de gjort eller röster de avlagt under utövandet av sitt ämbete.
  - C. Enligt artikel 9 i protokoll nr 7 ska Europaparlamentets ledamöter under parlamentets sessioner på sin egen stats territorium åtnjuta den immunitet som beviljas parlamentsledamöter i deras land.

---

¹ Domstolens dom av den 12 maj 1964, Wagner/Fohrmann och Krier, 101/63, ECLI:EU:C:1964:28, domstolens dom av den 10 juli 1986, Wybot/Faure m.fl., 149/85, ECLI:EU:C:1986:310, tribunalens dom av den 15 oktober 2008, Mote/parlamentet, T-345/05, ECLI:EU:T:2008:440, domstolens dom av den 21 oktober 2008, Marra/De Gregorio och Clemente, C-200/07 och C-201/07, ECLI:EU:C:2008:579, tribunalens dom av den 19 mars 2010, Gollnisch/parlamentet, T-42/06, ECLI:EU:T:2010:102, domstolens dom av den 6 september 2011, Patriciello, C-163/10, ECLI:EU:C:2011:543, tribunalens dom av den 17 januari 2013, Gollnisch/parlamentet, T-346/11 och T-347/11, ECLI:EU:T:2013:23.

- D. I artikel 26 i den franska konstitutionen slås fast att ingen parlamentsledamot får gripas för ett allvarligt brott eller en annan större förseelse eller utsättas för någon annan form av frihetsberövande eller frihetsinskränkande åtgärd utan tillstånd från presidiet i den kammare som ledamoten tillhör. Sådant tillstånd krävs dock inte om ledamoten grips på bar gärning eller vid lagakraftvunnen dom.
- E. Marine Le Pen anklagas för offentligt förtal av en förtroendevald person, vilket är ett brott enligt den franska lagstiftningen, närmare bestämt artiklarna 23.1, 29.1, 30 och 31.1 i akten av den 29 juli 1981 samt artikel 93-2 och 93-3 i akten av den 29 juli 1982.
- F. Den 28 juli 2015 lämnade Christian Estrosi in en stämningsansökan med framställan om enskilt anspråk ställd till undersökningsdomarnas ålderspresident i Nice mot Marine Le Pen för offentligt förtal riktat mot en medborgare som innehar ett tidsbegränsat offentligt uppdrag. Han gör där gällande att Marine Le Pen den 3 maj 2015, i programmet *Le Grand Rendez-vous*, vilket sändes samtidigt på iTÉLÉ och Europe 1, kom med följande uttalanden vilka utgör påståenden eller beskyllningar som skadar hans goda namn och rykte:
- ”Det jag vet är att Estrosi har finansierat UOIF [de islamiska organisationernas förbund i Frankrike]. Han har dömts av förvaltningsrätten för att ha beviljat en så låg hyra till en av UOIF:s moskéer att till och med förvaltningsdomstolen slagit honom på fingrarna. Detta avspeglar i själva verket hur dessa borgmästare illegalt finansierar moskéer i strid med 1905 års lag. Så när någon tas på bar gärning med att favorisera en grupp som lever i isolering måste man naturligtvis höja rösten och ta till ord som chockerar, men jag fäster mig inte vid orden, jag fäster mig vid det man gör ...” Som svar på en fråga från programledaren: ”Estrosi är alltså en medbrottsling till jihadister?” ska Le Pen ha svarat: ”Stöd, tillhandahållande av medel och bistånd; när man hjälper islamistisk fundamentalism att få fäste, spridas och rekrytera, ja då är man på något sätt, ur moralisk synvinkel, lite av en medbrottsling.”
- G. Marine Le Pen har bjudits in för att höras två gånger, i enlighet med artikel 9.6 i arbetsordningen. Hon har dock inte utnyttjat möjligheten att lämna sina synpunkter till det ansvariga utskottet.
- H. Den påstådda gärningen har inget direkt eller uppenbart samband med Marine Le Pens utövande av sitt uppdrag som ledamot av Europaparlamentet, och hennes uttalande utgör inte heller yttranden som gjorts eller röster som avlagts under utövandet av uppdraget som ledamot av Europaparlamentet i den mening som avses i artikel 8 i protokoll nr 7 om Europeiska unionens immunitet och privilegier.
- I. Med beaktande av artikel 8 i protokoll nr 7 om Europeiska unionens immunitet och privilegier saknar anklagelserna uppenbart samband med Marine Le Pens ställning som ledamot av Europaparlamentet och hänför sig i stället till verksamhet av rent nationell eller regional karaktär, och artikel 8 är således inte tillämplig.
- J. Endast den immunitet som omfattas av artikel 9 i protokoll nr 7 om Europeiska unionens immunitet och privilegier får upphävas.
- K. Med beaktande av artikel 9 i protokoll nr 7 om Europeiska unionens immunitet och privilegier finns det ingen anledning att misstänka att begäran om upphävande har

lämnats in för att försöka hindra Marine Le Pens parlamentariska arbete eller med avsikten att tillfoga henne politisk skada (*fumus persecutionis*).

1. Europaparlamentet beslutar att upphäva Marine Le Pens immunitet.
2. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att omedelbart översända detta beslut och det ansvariga utskottets betänkande till den behöriga myndigheten i Republiken Frankrike och till Marine Le Pen.

MOTIVERING

1. Bakgrund

Vid plenarsammanträdet den 19 januari 2017 tillkännagav talmannen, i enlighet med artikel 9.1 i arbetsordningen, att han mottagit en skrivelse som tillsänts honom den 9 december 2016 från den allmänne åklagaren vid appellationsdomstolen i Aix-en-Provence, Pascal Guinot, med en begäran om att Marine Le Pens immunitet ska upphävas.

Den allmänne åklagaren vid appellationsdomstolen i Aix-en-Provence lämnade in denna begäran till följd av en begäran om upphävande av immunitet från Tallone, vice ordförande och undersökningsdomare vid den regionala domstolen i Nice.

Begäran hänvisades till utskottet för rättsliga frågor i enlighet med artikel 9.1 i arbetsordningen.

Begäran om upphävande av Marine Le Pens immunitet grundas på att Marine le Pen skäligen kan misstänkas för brottet offentligt förtal mot en folkvald person enligt artiklarna 23.1, 29.1, 30 och 31.1 i akten av den 29 juli 1981 samt artikel 93-2 och 93-3 i akten av den 29 juli 1982.

Artikel 23.1 i akten av den 29 juli 1881: ”Den som genom tal, rop eller hot på offentliga platser eller möten – eller genom skrifter, trycksaker, teckningar, gravyrer, målningar, symboler, bilder eller i varje annan skriven, talad eller figurativ form som säljs eller distribueras, saluförs eller förevisas på offentliga platser eller möten, antingen genom anslag eller affischer för allmänhetens ögon eller på elektronisk väg till allmänheten – direkt uppviglat någon att begå en brottslig gärning ska, om uppviglingen lett till en sådan gärning, dömas som anstiftare till brott eller annan förseelse.”

Artikel 29.1 i samma akt: ”Alla påståenden eller beskyllningar som skadar heder och anseende för den person eller det organ som pekas ut utgör förtal. Offentliggörande, direkt eller genom återgivning, av sådana påståenden eller beskyllningar är straffbart även om de betvivlas eller om de avser en person eller ett organ som inte uttryckligen namnges men som kan identifieras genom ordvalet i de berörda talen, ropen, hoten, skrifterna, trycksakerna, anslagen eller affischerna.” Vidare artiklarna 30 och 31.1: ”Förtal som begåtts med ett av de medel som anges i artikel 23 mot domstolarna, armén, marinen eller flygvapnet, myndigheter och offentliga förvaltningar ska bestraffas med böter på 45 000 EUR.” ”Förtal som begåtts med samma medel mot republikens president, ett eller flera statsråd, en eller flera ledamöter av någon av parlamentets kammare, en offentlig tjänsteman, en depositarie eller ett ombud för en offentlig myndighet, en präst i en av de trosinriktningar som avlönas av staten, en medborgare i offentlig tjänst eller med ett offentligt uppdrag, tillfälligt eller permanent, samt en jurymedlem eller ett vittne, på grund av avläggande av vittnesmål, ska bestraffas på samma sätt. Varje anstötligt yttrande, nedsättande uttryck eller smädelse som inte innebär en beskyllning för någon gärning utgör en förolämpning.”

Artiklarna 93-2 och 93-3 i akten av den 29 juli 1982 lyder som följer: ”Alla tjänster för elektronisk kommunikation till allmänheten är skyldiga att ha en ansvarig utgivare. Om den ansvarige utgivaren åtnjuter parlamentarisk immunitet på de villkor som anges i artikel 26 i konstitutionen och artiklarna 9 och 10 i protokollet av den 8 april 1965 om Europeiska gemenskapernas immunitet och privilegier, ska han utse en ställföreträdande utgivare som väljs bland de personer som inte har rätt till parlamentarisk immunitet och, om

kommunikationstjänsten utförs av en juridisk person, bland medlemmarna av föreningen, ledamöterna i styrelsen eller direktionen eller företagsledarna, allt efter den juridiska personens form. Den ställföreträdande utgivaren bör utses inom en månad från och med den dag då den ansvarige utgivaren erhåller den immunitet som avses i föregående stycke. Den ansvarige utgivaren och, i förekommande fall, den ställföreträdande utgivaren måste ha uppnått myndighetsålder, vara i åtnjutande av sina medborgerliga rättigheter och inte ha förverkat dessa rättigheter genom någon fällande dom. Genom undantag får en minderårig som har fyllt sexton år utses till ansvarig eller ställföreträdande utgivare för en ideell publikation. Föräldraansvar för en minderårig som har fyllt sexton år och som utsetts till ansvarig eller ställföreträdande utgivare kan åberopas på grundval av artikel 1242 i civillagen enbart om den minderårige har begått en gärning som medför civilrättsligt ansvar, på de villkor som anges i lagen av den 29 juli 1881 om tryckfrihet. Alla rättsliga skyldigheter som åläggs den ansvarige utgivaren ska vara tillämpliga på den ställföreträdande utgivaren.

Om tjänsten tillhandahålls av en juridisk person ska ordföranden för direktionen eller styrelsen, företagsledaren eller det rättsliga ombudet vara ansvarig utgivare, allt efter den juridiska personens form. Om tjänsten tillhandahålls av en fysisk person ska denna fysiska person vara ansvarig utgivare.” ”Om någon av de överträdelser som anges i kapitel IV i lagen av den 29 juli 1881 om tryckfrihet begås genom elektronisk kommunikation till allmänheten, ska den ansvarige utgivaren, eller, i det fall som anges i artikel 93-2 andra stycket i denna lag, den ställföreträdande utgivaren, bestraffas som huvudgärningsman, om det omstridda meddelandet fastställts innan det kommunicerades till allmänheten. I avsaknad av utgivare ska upphovsmannen, och i avsaknad av upphovsman, framställaren, bestraffas som huvudgärningsman. Om den ansvarige eller den ställföreträdande utgivaren åtalas ska upphovsmannen åtalas som medbrottsling. Varje person som omfattas av artikel 121-7 i strafflagen kan också åtalas som medbrottsling. Om överträdelsen är en följd av innehållet i ett inlägg från en Internetanvändare hos en elektronisk kommunikationstjänst riktad till allmänheten som av denna tjänst gjorts tillgängligt för allmänheten i en avdelning för personliga bidrag som identifieras som sådan, får den ansvarige eller den ställföreträdande utgivaren inte ställas till straffrättsligt ansvar som huvudgärningsman om det fastställs att han saknade faktisk kännedom om inlägget innan det lades ut på nätet eller om han genast tog bort inlägget så snart han fick kännedom om det.”

Enligt uppgifterna från den allmänne åklagaren lämnade Christian Estrosi den 28 juli 2015 in en stämningsansökan med framställan om enskilt anspråk ställd till undersökningsdomarnas ålderspresident i Nice mot Marine Le Pen för offentligt förtal riktat mot en medborgare som innehar ett tidsbegränsat offentligt uppdrag. Estrosi gör gällande att Le Pen den 3 maj 2015, i programmet *Le Grand Rendez-vous*, vilket sändes samtidigt på iTÉLÉ och Europe 1, kom med följande uttalanden vilka utgör påståenden eller beskyllningar som skadar hans goda namn och rykte: ”*Det jag vet är att Estrosi har finansierat UOIF [de islamiska organisationernas förbund i Frankrike]. Han har dömts av förvaltningsrätten för att ha beviljat en så låg hyra till en av UOIF:s moskéer att till och med förvaltningsdomstolen slagit honom på fingrarna. Detta avspeglar i själva verket hur dessa borgmästare illegalt finansierar moskéer i strid med 1905 års lag.*” ”*Stöd, tillhandahållande av medel och bistånd; när man hjälper islamistisk fundamentalism att få fäste, spridas och rekrytera, då är man på något sätt, ur moralisk synvinkel, lite av en medbrottsling.*”

Marine Le Pen har dessutom kallats två gånger för att en förundersökning ska kunna inledas, men genom sitt ombud låtit veta att hon åtnjuter immunitet i sin egenskap av ledamot av Europaparlamentet.

I enlighet med rättspraxis från kassationsdomstolen (Cass. Crim. 26 maj 1992) skulle vidare domstolens enda uppgift vara att inleda en förundersökning mot personen bakom dessa uttalanden, eftersom undersökningsdomarens roll i pressärenden inte är att begära eller ta emot bevis för förtalets riktighet. Det skulle därför vara nödvändigt att upphäva Marine le Pens parlamentariska immunitet enbart för att appellationsdomstolen i Aix-en-Provence ska kunna inleda en förundersökning på denna punkt.

Denna begäran hänvisades till utskottet för rättsliga frågor i enlighet med artikel 9.1 i arbetsordningen. Marine le Pens bjöds in att höras av utskottet den 29 maj och 12 juni 2017, i enlighet med artikel 9.5 i arbetsordningen.

2. Lagstiftning och förfaranden som rör immuniteten för ledamöterna av Europaparlamentet

Artiklarna 8 och 9 i protokoll nr 7 om Europeiska unionens immunitet och privilegier har följande lydelse:

Artikel 8

Europaparlamentets ledamöter får inte förhöras, kvarhållas eller lagföras på grund av yttranden de gjort eller röster de avlagt under utövandet av sitt ämbete.

Artikel 9

Under Europaparlamentets sessioner ska dess ledamöter åtnjuta

a. vad avser deras egen stats territorium, den immunitet som beviljas parlamentsledamöter i deras land,

b. vad avser alla andra medlemsstaters territorium, immunitet vad gäller alla former av kvarhållande och lagföring.

Immuniteten ska även vara tillämplig på ledamöterna under resan till och från Europaparlamentets mötesplats.

Immuniteten kan inte åberopas av en ledamot som tas på bar gärning och kan inte hindra Europaparlamentet att utöva sin rätt att upphäva en av dess ledamöters immunitet.

Artiklarna 6.1 och 9 i Europaparlamentets arbetsordning lyder som följer:

Artikel 6

Upphävande av immunitet

1. Varje begäran om upphävande av immunitet ska bedömas i enlighet med artiklarna 7, 8 och 9 i protokollet om Europeiska unionens immunitet och privilegier och med de principer som avses i artikel 5.2.

Artikel 9
Immunitetsförfaranden

1. Varje begäran ställd till talmannen från en i en medlemsstat behörig myndighet om upphävande av en ledamots immunitet, eller från en ledamot eller en före detta ledamot om fastställelse av immunitet och privilegier, ska tillkännages i kammaren och hänvisas till ansvarigt utskott.

2. Med den berörda ledamotens eller före detta ledamotens godkännande kan begäran lämnas in av en annan ledamot, som ska få företräda ledamoten eller före detta ledamoten i alla faser av förfarandet.

Ledamoten som företräder den berörda ledamot eller före detta ledamoten får inte delta i utskottets beslut.

3. Utskottet ska utan dröjsmål, men med hänsyn till hur komplicerade de olika ärendena är, pröva varje begäran om upphävande av immunitet och varje begäran om fastställelse av immunitet och privilegier.

4. Utskottet ska lägga fram ett förslag till motiverat beslut, i vilket utskottet ska rekommendera huruvida en begäran om upphävande av immuniteten eller en begäran om fastställelse av immunitet och privilegier ska bifallas eller avslås. Ändringsförslag ska vara otillåtliga. Om ett förslag förkastas ska motsatt beslut anses fattat.

5. Utskottet kan uppmana den berörda myndigheten att förse utskottet med alla upplysningar och preciseringar som det anser sig behöva för att kunna ta ställning till om immuniteten bör upphävas eller fastställas.

6. Den berörda ledamoten ska ges möjlighet att höras och att lämna in allt skriftligt material som han eller hon anser relevant för utskottets ställningstagande, och har även rätt att låta sig företrädas av en annan ledamot.

Ledamoten ska inte vara närvarande då begäran om upphävande eller fastställelse av hans eller hennes immunitet diskuteras, förutom vid det möte då ledamoten höras.

Utskottets ordförande ska inbjuda ledamoten att höras och ange datum och klockslag för ett sådant möte. Ledamoten får avsäga sig rätten att höras.

En ledamot som efter inbjudan inte infinner sig till mötet ska anses ha av sagt sig rätten att höras, såvida han eller hon inte meddelar förhinder att delta vid det datum och klockslag som föreslagits och anför skälen för detta. Utskottets ordförande ska besluta huruvida ett sådant meddelande om förhinder ska godtas med hänsyn till de anförda skälen, och ordförandens beslut i den frågan kan inte överklagas.

Om utskottets ordförande godkänner meddelandet om förhinder ska han eller hon inbjuda ledamoten att höras vid ett nytt datum och klockslag. Om ledamoten inte heller hör sammar denna andra inbjudan ska förfarandet fortsätta utan att ledamoten har hörts. Inga ytterligare meddelanden om förhinder eller begäranden om att få höras får därefter godtas.

7. Om en begäran om upphävande av immunitet hänför sig till flera gärningar kan upphävande av immuniteten beträffande var och en av dessa gärningar bli föremål för ett enskilt beslut. I utskottets betänkande kan det i undantagsfall föreslås att upphävandet av immuniteten endast ska beröra åtalet och att ledamoten, så länge som det inte finns någon lagakraftvunnen dom varken kan gripas, anhållas, häktas eller utsättas för någon annan åtgärd som skulle förhindra honom eller henne att utföra sina åligganden i enlighet med uppdraget som ledamot av Europaparlamentet.

8. Utskottet får avge ett motiverat yttrande om huruvida myndigheten i fråga kan anses behörig och huruvida den begäran myndigheten har ingett kan anses tillåtlig, men utskottet får under inga omständigheter uttala sig i skuldfrågan, eller på annat sätt yttra sig över det riktiga i att väcka åtal för de uttalanden eller handlingar som tillskrivs ledamoten, inte ens vid tillfällen där utskottet genom prövning av en begäran erhåller detaljerad kunskap i fallet.

[...]

3. Motivering till det föreslagna beslutet

På grundval av de ovan angivna omständigheterna omfattas detta fall av artikel 9 i protokoll nr 7 om Europeiska unionens immunitet och privilegier.

Enligt denna bestämmelse ska ledamöterna vad avser deras egen stats territorium åtnjuta den immunitet som beviljas ledamöterna i den medlemsstatens parlament. I artikel 26 i den franska konstitutionen föreskrivs i sin tur att ingen parlamentsledamot får åtalas, bli föremål för utredning, gripas, kvarhållas eller dömas på grund av yttranden de gjort eller röster de avlagt under utövandet av sitt uppdrag, och att ingen parlamentsledamot får gripas för ett brott eller utsättas för någon annan form av frihetsberövande eller frihetsinskränkande åtgärd utan tillstånd från parlamentet.

Vid beslut om ett eventuellt upphävande av en ledamots parlamentariska immunitet tillämpar Europaparlamentet sina egna fasta principer. En av dessa principer är att immuniteten vanligtvis upphävs om brottet omfattas av artikel 9 i protokoll nr 7, under förutsättning att det inte föreligger någon *fumus persecutionis*, det vill säga en tillräckligt allvarlig och precis misstanke om att frågan väcks i avsikt att tillfoga den berörda ledamoten politisk skada.

Det finns inget fog för att anse att *fumus persecutionis* föreligger i detta fall.

Vad beträffar artikel 8 i protokoll nr 7 om Europeiska unionens immunitet och privilegier har domstolen konstaterat att ett yttrande av en ledamot av Europaparlamentet omfattas av absolut immunitet enligt den bestämmelsen endast om ledamoten har gjort det under utövandet av sitt ämbete. Det måste således föreligga ett direkt och uppenbart samband mellan yttrandet och ämbetet som parlamentsledamot¹.

Det är uppenbarligen inte fallet här att de uttalanden som Marine le Pen ska ha gjort utgör yttranden som hon gjort i egenskap av ledamot av Europaparlamentet under utövandet av sitt

---

¹ Domstolens dom av den 6 september 2011, Patriciello, C-163/10, ECLI:EU:C:2011:543, punkt 35.

ämbete i den mening som avses i artikel 8 i protokoll nr 7 om Europeiska unionens immunitet och privilegier enligt domstolens tolkning.

4. Slutsats

Mot bakgrund av övervägandena ovan och i enlighet med artikel 9.4 i arbetsordningen rekommenderar utskottet för rättsliga frågor att Europaparlamentet upphäver Marine le Pens parlamentariska immunitet.

INFORMATION OM ANTAGANDET I DET ANSVARIGA UTSKOTTET

Antagande	13.6.2017
Slutomröstning: resultat	+: 14 -: 1 0: 2
Slutomröstning: närvarande ledamöter	Joëlle Bergeron, Mady Delvaux, Rosa Estaràs Ferragut, Laura Ferrara, Mary Honeyball, Sajjad Karim, Sylvia-Yvonne Kaufmann, António Marinho e Pinto, Emil Radev, Evelyn Regner, Pavel Svoboda, Axel Voss, Tadeusz Zwiefka
Slutomröstning: närvarande suppleanter	Daniel Buda, Angel Dzhambazki, Heidi Hautala, Jens Rohde